

Bruksela, dnia 19.12.2018 r.
COM(2018) 891 final

2018/0435 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 poprzez wydanie generalnego unijnego zezwolenia na wywóz w odniesieniu do wywozu niektórych produktów podwójnego zastosowania z Unii do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Oznacza to, że jeśli umowa o wystąpieniu¹ nie zostanie ratyfikowana, unijne prawo pierwotne i wtórne przestanie obowiązywać Zjednoczone Królestwo od dnia 30 marca 2019 r. („data wystąpienia”). Zjednoczone Królestwo stanie się wtedy państwem trzecim.

W komunikacie Komisji „Przygotowania do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej w dniu 30 marca 2019 r.: Plan działania awaryjnego” z dnia 13 listopada 2018 r.² określono środki awaryjne, które Komisja planuje przyjąć w przypadku, gdyby umowa o wystąpieniu nie weszła w życie w dniu wystąpienia. W komunikacie tym Komisja wymieniła działania, które uznaje za niezbędne, przypominając jednocześnie, że na późniejszym etapie mogą być konieczne dodatkowe kroki.

Rada Europejska (art. 50) ponowiła w dniu 13 grudnia 2018 r. swoje wezwanie do nasilenia prac mających na celu zapewnienie na wszystkich szczeblach gotowości do stawienia czoła konsekwencjom wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii, z uwzględnieniem wszystkich możliwych scenariuszy. Niniejszy akt stanowi element pakietu środków, które Komisja przyjmuje w odpowiedzi na to wezwanie.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania³ ustanawia wspólny system kontroli w odniesieniu do wywozu produktów podwójnego zastosowania, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami i obowiązkami państw członkowskich i Unii Europejskiej (UE). Na mocy rozporządzenia wymagane jest zezwolenie na wywóz produktów podwójnego zastosowania do państw trzecich. Zezwolenie to może być indywidualne, globalne lub generalne. Aby wspierać konkurencyjność UE i zapewnić równe warunki działania dla wszystkich unijnych eksporterów, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa i pełnej zgodności ze zobowiązaniami międzynarodowymi, rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 przewiduje „generalne unijne zezwolenia na wywóz” wydawane pod pewnymi warunkami w przypadku wywozu niektórych produktów podwójnego zastosowania do niektórych państw trzecich. W szczególności w załączniku IIa do rozporządzenia przewidziano generalne unijne zezwolenie na wywóz („EU001”) stosowane w przypadku niektórych transakcji niskiego ryzyka, np. wywozu do Australii, Kanady, Japonii, Nowej Zelandii, Norwegii, Szwajcarii (w tym Liechtensteinu) oraz Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii bez porozumienia miałoby wpływ na handel produktami podwójnego zastosowania między UE a Zjednoczonym Królestwem: zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 428/2009 wywóz produktów podwójnego zastosowania z UE do Zjednoczonego Królestwa będzie wymagał od dnia wystąpienia zezwolenia na wywóz wydanego przez właściwy organ krajowy państwa członkowskiego, w którym eksporter ma siedzibę.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf.

² COM(2018) 880 final.

³ Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.

Istnieje szereg powodów, dla których Zjednoczone Królestwo powinno zostać dodane do wykazu państw objętych zezwoleniem EU001:

- Zjednoczone Królestwo jest stroną odpowiednich traktatów międzynarodowych i członkiem międzynarodowych reżimów nieprolifracji oraz utrzymuje pełną zgodność z odnośnymi obowiązkami i zobowiązaniami;
- Zjednoczone Królestwo utrzymuje pełną zgodność z obowiązkami wynikającymi z sankcji nałożonych decyzją lub wspólnym stanowiskiem przyjętym przez Radę lub decyzją OBWE lub rezolucją Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- Zjednoczone Królestwo stosuje proporcjonalne i odpowiednie kontrole skutecznie uwzględniające kwestie związane z zamierzonym zastosowaniem końcowym oraz ryzykiem jego zmiany, zgodnie z przepisami i celami niniejszego rozporządzenia.

Ponadto konieczne jest zapewnienie jednolitego i spójnego stosowania kontroli w całej UE, aby zapewnić równe warunki działania unijnym eksporterom i chronić bezpieczeństwo międzynarodowe i unijne.

Niniejszy wniosek nie ma wpływu na trwającą zwykłą procedurę ustawodawczą mającą na celu przekształcenie rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009, którego dotyczy wniosek Komisji z dnia 28 września 2016 r.⁴

• **Spójność z innymi politykami Unii**

Unijny system kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania przewiduje, że zezwolenia na wywóz są zazwyczaj wydawane przez właściwe organy krajowe na podstawie indywidualnych ocen. Wymóg uzyskania specjalnego zezwolenia na wywóz do Zjednoczonego Królestwa spowoduje prawdopodobnie znaczne obciążenie administracyjne dla eksporterów i właściwych organów oraz stworzy ryzyko powstania nierównych warunków działania dla eksporterów w państwie członkowskim, wpływając tym samym na dobre funkcjonowanie rynku wewnętrznego i wspólnej polityki handlowej. Te zakłócenia można by złagodzić poprzez dodanie Zjednoczonego Królestwa do wykazu miejsc przeznaczenia objętych zezwoleniem EU001. Niniejszy wniosek jest zatem spójny z ogólnym podejściem do środków awaryjnych, które zostaną zastosowane w przypadku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa bez porozumienia.

Ponadto, biorąc pod uwagę fakt, że Zjednoczone Królestwo jest ważnym miejscem przeznaczenia dla wywozu produktów podwójnego zastosowania oraz że państwo to jest zaangażowane w zapewnienie zgodności i zapewnia pełną zgodność z odpowiednimi międzynarodowymi obowiązkami i zobowiązaniami, dodanie Zjednoczonego Królestwa do wykazu miejsc przeznaczenia objętych zezwoleniem EU001 jest również zgodne z celami niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do bezpieczeństwa międzynarodowego i unijnego.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• **Podstawa prawna**

Podstawą prawną jest art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

⁴ COM(2016) 616 final.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Nie ma zastosowania, ponieważ handel międzynarodowy wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji UE.

- **Proporcjonalność**

Rozporządzenie, którego dotyczy wniosek, uznaje się za proporcjonalne, ponieważ pozwoli uniknąć niewspółmiernych zakłóceń w handlu i nadmiernych obciążeń administracyjnych w związku z wywozem produktów podwójnego zastosowania z UE do Zjednoczonego Królestwa przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa międzynarodowego i unijnego. Jego zakres nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia powyższego celu, i nie wprowadza żadnych szerszych zmian.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek zawiera niewielką zmianę, która ma na celu rozwiązanie bardzo specyficznej i jednorazowej sytuacji. Ponieważ wykaz państw trzecich objętych zezwoleniem EU001 został ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 428/2009 oraz biorąc pod uwagę, że Komisja nie ma uprawnień do dodawania innych państw do tego wykazu, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady wydaje się być jedyną odpowiednią formą aktu prawnego służącą zaradzeniu tej sytuacji.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy ze względu na wyjątkowy i jednorazowy charakter zdarzenia wymagającego niniejszego wniosku.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Szczególne okoliczności dotyczące negocjacji w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii i stale zmieniająca się sytuacja w dużym stopniu uniemożliwiły przeprowadzenie konsultacji społecznych w sprawie wniosku. Różne zainteresowane strony i przedstawiciele państw członkowskich poruszyli jednak kwestię wyzwań wynikających z wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE oraz możliwych rozwiązań.

- **Ocena skutków**

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa ocena skutków nie jest potrzebna ze względu na wyjątkowy charakter sytuacji. Nie istnieją zasadniczo inne dostępne warianty legislacyjne niż proponowany.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma wpływu na stosowanie ani na ochronę praw podstawowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Nie dotyczy.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Nie dotyczy ze względu na krótkoterminowy charakter proponowanego środka.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 poprzez wydanie generalnego unijnego zezwolenia na wywóz w odniesieniu do wywozu niektórych produktów podwójnego zastosowania z Unii do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo przekazało notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Traktaty przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu lub, w przypadku jej braku, dwa lata po notyfikacji, tj. od 30 marca 2019 r., chyba że Rada Europejska w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem podejmie jednomyślnie decyzję o przedłużeniu tego okresu.
- (2) W rozporządzeniu Rady (WE) nr 428/2009⁵ ustanowiono wspólny system kontroli wywozu produktów podwójnego zastosowania, który jest niezbędny do wspierania bezpieczeństwa Unii i bezpieczeństwa międzynarodowego oraz zapewnienia unijnym eksporterom równych warunków działania.
- (3) W rozporządzeniu (WE) nr 428/2009 przewidziano „generalne unijne zezwolenia na wywóz”, które ułatwiają kontrolę wywozu produktów podwójnego zastosowania do niektórych państw trzecich, stanowiącego transakcje niskiego ryzyka. Obecnie Australia, Kanada, Japonia, Nowa Zelandia, Norwegia, Szwajcaria, w tym Liechtenstein, i Stany Zjednoczone Ameryki są objęte generalnym unijnym zezwoleniem na wywóz nr EU001.
- (4) Zjednoczone Królestwo jest stroną odpowiednich traktatów międzynarodowych i członkiem międzynarodowych reżimów nieproliferaacji, zachowuje pełną zgodność z odnośnymi obowiązkami i zobowiązaniami oraz stosuje proporcjonalne i odpowiednie mechanizmy kontroli, aby skutecznie uwzględnić kwestie dotyczące zamierzonego zastosowania końcowego i ryzyka jego zmiany, zgodnie z przepisami i celami niniejszego rozporządzenia.

⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1).

- (5) Zważywszy, że Zjednoczone Królestwo jest ważnym miejscem przeznaczenia produktów podwójnego zastosowania wytwarzanych w Unii, należy dodać Zjednoczone Królestwo do wykazu miejsc przeznaczenia objętych generalnymi unijnymi zezwoleniami na wywóz nr EU001 w celu zapewnienia jednolitego i spójnego stosowania kontroli w całej Unii, wspierania równych warunków działania dla eksporterów unijnych oraz uniknięcia niepotrzebnych obciążeń administracyjnych, przy jednoczesnej ochronie bezpieczeństwa unijnego i międzynarodowego.
- (6) Ze względu na pilny charakter sytuacji związanej z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej konieczne jest umożliwienie szybkiego stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących włączenia Zjednoczonego Królestwa do generalnego unijnego zezwolenia na wywóz nr EU001. Niniejsze rozporządzenie powinno zatem wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- (7) Należy dodać Zjednoczone Królestwo do wykazu miejsc przeznaczenia objętych generalnymi unijnymi zezwoleniami na wywóz nr EU001 jedynie w sytuacji, gdy umowa o wystąpieniu zawarta ze Zjednoczonym Królestwem zgodnie z art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej nie wejdzie w życie do dnia, w którym Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie na mocy art. 50 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W części 2 załącznika IIa do rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł „Wywóz do Australii, Japonii, Kanady, Norwegii, Nowej Zelandii, Szwajcarii, wraz z Liechtensteinem, i Stanów Zjednoczonych” otrzymuje brzmienie:
„Wywóz do Australii, Japonii, Kanady, Norwegii, Nowej Zelandii, Szwajcarii, wraz z Liechtensteinem, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Stanów Zjednoczonych”;
- b) w części 2 po wyrażeniu „— Szwajcaria, w tym również Liechtenstein” dodaje się, co następuje:
„— Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej”.

Artykuł 2

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia następującego po dniu, w którym Traktaty przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 50 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie nie ma jednak zastosowania, jeżeli do tego dnia wejdzie w życie umowa o wystąpieniu zawarta ze Zjednoczonym Królestwem zgodnie z art. 50 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*